

Het, *nieuwe* tuinieren

Tuinieren wij vandaag op een andere manier dan twintig-dertig jaar geleden? Het antwoord is ja én nee. Het gedrag van de tuinier weerspiegelt, net als de sfeer van zijn tuin, de technische en maatschappelijke ontwikkelingen. Wat is nieuw?

Tekst en fotografie - Éva Kovács

Duidelijk is de groeiende vraag naar arbeidsarme tuinen. Het ontbreken van voldoende vrije tijd is een belangrijke reden hiervoor. De nieuwe tuinbezitter doet vaak ook liever andere dingen dan veelvuldig tuinonderhoud plegen. Het eerste teken was de opkomende populariteit van de minimalistische tuin. Een beperkt aantal soorten, weinig eisende superplanten, geen gazon, wel grind. De vormboom werd een hit. Eerst de bolacacia, later de bolcatalpa met de onafscheidelijke Hydrangea arborescens 'Annabelle', gevolgd door leilindes en dakplatanen. Hun succes duurt voort, wat niet alleen aan het gemakkelijke en uitbestedbare tuinonderhoud ligt. Maar ook aan het feit dat de tuinen steeds kleiner worden, waardoor de ruimte te beperkt is voor uitgegroeide bomen. Het idee de natuur onder controle te kunnen houden, is in deze onzekere tijden een andere reden voor het vormboomsucces.

Samenwerken met de natuur

Arbeid besparen kan ook door samen mét en niet tégen de natuur te werken. De vraag is in welke mate wij de natuur gaan beheersen en hoeveel wij aan haar overlaten? En in welke mate mag dit duidelijk en zichtbaar zijn? Een nieuwe ontwikkeling, die gedeeltelijk op ecologie gebaseerd is, zet planten bij elkaar die zich thuis kunnen voelen onder de gegeven condities van een tuin. De groei wordt gezonder, de gevoeligheid voor ziektes en plagen neemt af en er wordt nauwelijks bemest of gesproeid. Kunstmest en chemicaliën worden genegeerd. De planten worden als groep en niet als individuen behandeld, het onderhoud kan in één gang voor het geheel plaatsvinden. Bij de keuze van planten tellen de natuurlijke uitstraling en de sfeer die ze oproepen, ongeacht of ze veredelde cultivars of niet inheems zijn.

De 'prairietuin' is een mooi voorbeeld, waar alle planten - lang niet allemaal uit de prairie - dezelfde eisen stellen, voornamelijk open terrein en goed

gedraineerde grond. Wie veel schaduw in zijn tuin heeft, kan beter een vegetatie met bosrandplanten samenstellen. En wie op kalk tuiniert, zou de rodo-dendrons uit zijn verlanglijstje moeten schrappen. Weinig inleveren, veel winst boeken.

Een kamer buiten

Meer dan ooit maakt de tuin deel uit van het hendaagse wonen. Zomaar zitten op het terrasje is niet meer genoeg. Buitenkeuken, loungehoek, wifi, terrasverwarming en allerlei waterpret vullen tegenwoordig de verlanglijstjes van tuinbezitters. De tuin wordt net zo aangekleed en onderhouden

Vlnr: Bolacacia's met in vorm gesnoeide Buxus. Tuin van Herman Meijer in Huissen.

Vochtige schaduw. D'n Nootenboom in Aerdt.

Bloemenweide. De tuinen van de Griene Dyk in Offringawier. (Tuin nr 41 in de Open Tuinen Gids 2013)

genoeg vaker open voor wildvreemden. Nou ja, wildvreemden. Wel voor mensen met dezelfde passie: tuinieren. Je ontmoet elkaar voor het eerst, en je krijgt het gevoel dat je elkaar al tijden kent. Je deelt dezelfde vreugde en zorg over de tuin en dat verbreedert. Open Tuinen en de tuinclubbeweging zijn een betrekkelijk nieuw fenomeen. Honderden regio-clubbinnen vervullen een maatschappelijk bindende functie en bieden kansen voor het ontstaan van levenslange vriendschappen.

Zelfexpressie

Tuinen van alle tijden zijn een uitdrukking van status, smaak en visie; ze laten zien hoe de eigenaar in de wereld staat. Tuincultuur is inmiddels gemeengoed geworden. Zelf de tuin ontwerpen is voor velen een vorm van zelfexpressie.

Tuinieren is een dankbare bezigheid om geestelijk, sociaal en fysiek fit te blijven. Tuinieren is letterlijk en figuurlijk investeren in de toekomst. Plannen, zaaien en oogsten is een 'never ending story'. Er is altijd iets dat uitkijken naar de morgen de moeite waard maakt. Wie graag tuiniert, blijft een gelukkig mens. Nog steeds. Daar is gewoonweg niets aan veranderd.